

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

**Οι προτάσεις της Α' Βάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
για το Ταμείο Ανάκαμψης**

**Άξονες: GREEN/ DIGITAL TRANSFORMATION/ EMPLOYMENT/
REFORMS/ INFRASTRUCTURES**

Αύγουστος 2020

Η Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού μπροστά, με θέσεις, για την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας.

Αξιότιμε κ. Σκέρτσο,

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, εκπροσωπώντας την πρωτοβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση, συμμετέχει με το παρακάτω κείμενο προτάσεων, στην εθνική διαβούλευση για τη διαμόρφωση ενός μεσοπρόθεσμου εθνικού σχεδίου, που θα οδηγήσει στην ανάκαμψη της εθνικής οικονομίας, σύμφωνα με τους άξονες που έχουν ήδη καθοριστεί.

Το κείμενο αυτό διαμορφώθηκε σε σύντομο χρόνο από έμπειρα στελέχη της Αυτοδιοίκησης και αποτυπώνει επικαιροποιημένες πολιτικές θέσεις και αποφάσεις των συνεδρίων και των συλλογικών οργάνων της Κ.Ε.Δ.Ε, που στόχο έχουν την προώθηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων στο χώρο της ελληνικής οικονομίας και της λειτουργίας του Κράτους, προκειμένου να μπορέσει η χώρα μας να καλύψει το αναπτυξιακό της κενό σε σχέση με τις άλλες ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές οικονομίες.

Ο θεσμός της Αυτοδιοίκησης, ως θεσμός που βρίσκεται εγγύτερα στον πολίτη και τις ανάγκες της καθημερινότητας του, οφείλει να πρωταγωνιστεί στην υιοθέτηση πολιτικών που επιτρέπουν την εκμετάλλευση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας μας, ενισχύουν την εξωστρέφεια, προωθούν την καινοτομία και αξιοποιούν τις μεγάλες δυνατότητες που προσφέρει η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών, στην καθημερινή λειτουργία του Κράτους μας, προς όφελος των τοπικών μας κοινωνιών.

Η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας είναι ένα δύσκολο εγχείρημα, για την επιτυχία του οποίου δεν αρκούν μόνον τα χρήματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης και του νέου ΕΣΠΑ. Άλλωστε χρήματα είχε και στο παρελθόν στη διάθεση της η χώρα μας, τα οποία όμως δεν αξιοποιήθηκαν με το βέλτιστο δυνατό τρόπο .

Δεν έχουμε την πολυτέλεια να χάσουμε ακόμη μια ευκαιρία.

Η επιτυχία του νέου εγχειρήματος που επιχειρείται σήμερα μέσα από την αξιοποίηση των πόρων του ταμείου ανάκαμψης, είναι μια σύνθετη υπόθεση, που απαιτεί συναινέσεις, συνεργασίες, συγκλίσεις και αλλαγή μοντέλου στη λειτουργία του κράτους. Απαιτεί ουσιαστική συμμετοχή όλων των πολιτικών δυνάμεων, των φορέων και των κοινωνικών εταίρων στη διαμόρφωση και υλοποίηση του νέου εθνικού σχεδίου .

Απαιτεί την αξιοποίηση των "καλύτερων μυαλών" που διαθέτει σήμερα η Πατρίδα μας αλλά και της αποδεδειγμένης γνώσης και εμπειρίας που διαθέτουν οι εκπρόσωποι των θεσμικών της οργάνων, όπως της Αυτοδιοίκησης.

Το κείμενο προτάσεων που καταθέτει η ΚΕΔΕ δίνει έμφαση σε πολιτικές που στόχο έχουν:

- Τη λειτουργία στα επόμενα χρόνια, ψηφιακών δήμων και έξυπνων πόλεων, μέσα από την επιθετική προώθηση της ψηφιακής σύγκλισης και της ψηφιακής διασύνδεσης όλων των κρατικών υπηρεσιών, ως απαραίτητο στοιχείο εκσυγχρονισμού, που θα υιοθετούν όλα τα σύγχρονα ψηφιακά εργαλεία στην καθημερινή λειτουργία των δημοτικών μας υπηρεσιών, ώστε να εξυπηρετούμε άμεσα, με χαμηλό κόστος κι εξ αποστάσεως τους πολίτες, χωρίς ταλαιπωρία κι άσκοπες μετακινήσεις. Με έξυπνες εφαρμογές που θα καθιστούν την καθημερινότητα των πολιτών καλύτερη.
- Την ενίσχυση της εξωστρέφειας, μέσω της ανάδειξης των τοπικών συγκριτικών μας πλεονεκτημάτων, τα οποία μπορούν να μετατραπούν σε πολλαπλασιαστές ισχύος της εθνικής μας οικονομίας.
- την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης, με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης και τη βελτίωση σε μόνιμη βάση των τοπικών εισοδημάτων και κατ' επέκταση, του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος.
- Την ανάδειξη της Αυτοδιοίκησης σε πρωταγωνιστή όσον αφορά την υιοθέτηση "πράσινων πολιτικών" και την αξιοποίηση φιλικών προς το περιβάλλον μορφών ενέργειας, στην καθημερινή λειτουργία των δήμων και των πόλεων μας, που όχι μόνον προστατεύουν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής των πολιτών μας, αλλά θα μας επιτρέπουν να εξοικονομήσουμε πολύτιμους πόρους, που θα τους κατευθύνουμε σε άλλες παραγωγικές δραστηριότητες. Η υιοθέτηση της ηλεκτροκίνησης για το σύνολο των οχημάτων που διαθέτουν σήμερα οι δήμοι όλης της χώρας, θα έδινε ώθηση σε εθνικό επίπεδο στην προσπάθεια να καταστεί η Ελλάδα πρωτοπόρος σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στον τομέα αυτό.
- Την προώθηση σύγχρονων μοντέλων διαχείρισης των απορριμμάτων με προτεραιότητα στην ανακύκλωση αλλά και την ενεργειακή αξιοποίηση των υπολειμμάτων, με δημιουργία σύγχρονων υποδομών, με προτεραιότητα τα νησιά, αγορά σύγχρονου εξοπλισμού από τους δήμους αλλά και οργανωμένες δράσεις ευαισθητοποίησης, εκπαίδευσης κι ενεργοποίησης των πολιτών προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης νέων συνηθειών.
- Την ενίσχυση του αισθήματος ασφαλείας των πολιτών, μέσα από την υλοποίηση έργων που καθιστούν τις υποδομές των πόλεων μας ασφαλέστερες για τη ζωή τους.
- Την υιοθέτηση ενός νέου μοντέλου πολιτικής προστασίας, με διαδημοτικά επιχειρησιακά κέντρα, σύγχρονο εξοπλισμό αλλά και εκτέλεση των απαραίτητων έργων υποδομής, που θα προστατεύουν όσο το δυνατόν περισσότερο τις ζωές και τις περιουσίες των πολιτών από τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

- Την παροχή κινήτρων για την επαναβιομηχανοποίηση της χώρας και την ενίσχυση των παραγωγικών μας δυνατοτήτων, σε συνδυασμό με τις νέες υποδομές που αποκτά η χώρα (νέοι οδικοί άξονες, λιμάνια, σιδηροδρομικά δίκτυα, κλπ).
- Την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων (φυσικού αερίου, ύδρευσης, οπτικών ινών) σε όλη τη χώρα, σε κάθε δήμο.
- Τη μόχλευση ακόμη περισσότερων πόρων, μέσω στρατηγικών συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα.

Η ΚΕΔΕ προτείνει παρεμβάσεις και έργα που είναι ρεαλιστικά, εφαρμόσιμα και κοστολογημένα και μπορούν να συμβάλλουν στην ουσιαστική και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της εθνικής και τοπικής οικονομίας. Προτείνει οριζόντιες δράσεις που στόχο έχουν τόσο την άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων όσο και την αποκέντρωση.

Είναι ένα σχέδιο που αναδεικνύει την εξωστρέφεια και το "σύγχρονο πρόσωπο" της Ελληνικής Αυτοδιοίκησης, που πιστεύει στον εαυτό της και στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουν οι Δήμοι μας.

Το σχέδιο αυτό, που αποτελεί τη θετική συμβολή της Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού στην εθνική προσπάθεια, σε συνδυασμό με μια σειρά από απαραίτητες αλλαγές που πρέπει να γίνουν το επόμενο διάστημα από την Κεντρική Κυβέρνηση (αλλαγή του νόμου για τις προμήθειες, διοικητική μεταρρύθμιση, κλπ), θα συμβάλλει στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας, τη βελτίωση της παραγωγικότητας, την ενίσχυση της απασχόλησης και τη βελτίωση των εισοδημάτων των Ελλήνων πολιτών.

Σας αποστέλλουμε τις επίσημες προτάσεις μας για τον τομέα ευθύνης των αρμόδιων Υπουργείων, προτάσεις που παράλληλα έχουν υποβληθεί αρμοδίως.

Με εκτίμηση

Δημήτρης Παπαστεργίου
Πρόεδρος ΚΕΔΕ
Δήμαρχος Τρικκαίων

Αριθμός: ΚΕΔΕ-GREEN-1

Τίτλος: Πράσινος μετασχηματισμός των πόλεων/ Δήμων για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων: +100 kWh/κάτοικο : +50 πράσινες kWh, -(-50) kWh εξοικονόμησης)!

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ/ ΟΤΑ Α' Βαθμού, ΔΕΥΑ, Λιμενικά Ταμεία, Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ Α' Βαθμού, Σύνδεσμοι ΟΤΑ Α' Βαθμού, Ενεργειακές Κοινότητες με συμμετοχή των ΟΤΑ Α' Βαθμού

Άξονας ανάπτυξης: Green // Infrastructure

Στρατηγική προτεραιότητα: Increase share of renewables, improve connectivity, Improve energy efficiency of buildings, both residential and commercial, Electrification of private and public transportation, charging stations

Περιγραφή: Η προστασία του περιβάλλοντος περνά είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (αιολική, ηλιακή, κ.ά.), όπως επίσης και από την εξοικονόμηση στην κατανάλωση σε όλους τους τομείς (κτιριακό τομέα, μεταφορές, κ.ά.). Με στόχο τη δημιουργία πράσινων Πόλεων / Δήμων προτείνεται ένα **Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα μετάβασης σε πράσινες πόλεις και σε κλιματική ουδετερότητα (μείωση εκπομπών CO₂ και λοιπών αερίων του θερμοκηπίου) που θα περιλαμβάνει τις εξής Υποδράσεις/Υποέργα:**

A.1 Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Ενδεικτικά:

- Παραγωγή πράσινης ενέργειας με εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών (Φ/Β) Συστημάτων στα πλαίσια μιας συνολικής παρέμβασης. Προτεραιότητα στην τοποθέτηση Φ/Β στα σχολεία. Αξιοποίηση γηπέδων, λοιπών δημοτικών κτιρίων, αμαξοστασίων και άλλων δημοτικών εγκαταστάσεων, δημοτικών εκτάσεων, κ.ά.
- Παραγωγή ενέργειας από παλιές κυψέλες ΧΥΤΑ ή ΧΑΔΑ, αξιοποιώντας την καύση υπολειμμάτων
- Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με εγκατάσταση μικρών ανεμογεννητριών σε δημοτικές εκτάσεις (και με συνδυασμό συστημάτων αποθήκευσης μπαταριών),
- Παραγωγή ενέργειας από την αξιοποίηση ποταμών και υδατοφραγμάτων/ με κατασκευή μικρών Υ/Η έργων.

A.2 Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοτικών Υποδομών: Καταγραφή των υποδομών/καταναλώσεων, σύνταξη μελετών και υλοποίηση έργων ενεργειακής αναβάθμισης-με έμφαση στις κρίσιμες ενεργοβόρες υποδομές - σχολεία, οδοφωτισμός, αντλιοστάσια, σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων, μονάδες αφαλάτωσης, κολυμβητήρια,

κ.λπ. Θα αποτελεί παράλληλη δεσμευτική δράση για μείωση της κατανάλωσης.

Πέραν των παρεμβάσεων στο κέλυφος του κτιρίου, τοποθέτηση σκιάστρων, θερμομονώσεις, Η/Μ εγκαταστάσεις κ.λπ. **θα προβλέπεται η υποχρεωτική εγκατάσταση συστημάτων έξυπνης διαχείρισης και αποθήκευσης ενέργειας** (σύνδεση και με την παράλληλη εγκατάσταση ΑΠΕ αξιοποιώντας το NET METERING και το VIRTUAL NET METERING) –

A.3 Εγκατάσταση Συστημάτων Αποθήκευσης ενέργειας με μπαταρίες σε κρίσιμες υποδομές για την ενεργειακή αυτονομία και τη ροή ενέργειας μετά από βλάβες σε δίκτυο, φυσικές καταστροφές – **δημοτικά τοπικά δίκτυα. Προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού έξυπνων μετρητών, αισθητήρων, κ.ά. και συστήματος διασύνδεσης και διαχείρισης όλου του εξοπλισμού, κύριου και υποστηρικτικού.**

A.4 Δυνατότητα υλοποίησης των δράσεων μέσω Δημοτικών Ενεργειακών Κοινοτήτων: είτε με δημιουργία αμιγώς δημοτικών Ενεργειακών Κοινοτήτων (με συμμετοχή Δήμου/ων και Νομικών Προσώπων ΟΤΑ) ή με δημιουργία Ενεργειακής Κοινότητας με συμμετοχή ΟΤΑ και ιδιωτών μέσω διαφανών διαδικασιών αξιολόγησης και χρηματοδότησης.

A.5 Ενίσχυση Ηλεκτροκίνησης - Βιώσιμη «Πράσινη» Κινητικότητα: Προμήθεια & εγκατάσταση σταθμών φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε δημοτικούς χώρους/εγκαταστάσεις και προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων των ΟΤΑ Α' Βαθμού/ αντικατάσταση συμβατικού στόλου (στόχος σε ποσοστό 30%). Οι μεταφορές αντιπροσωπεύουν το 1/4 των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου, με τάσεις αυξητικές. Για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας απαιτείται σημαντική μείωση των εκπομπών από τις μεταφορές, της τάξης του 90% έως το 2050. Σύμφωνα με το Σχέδιο Μετάβασης στην Ηλεκτροκίνηση απαιτείται 1 φορτιστής/1.000 κατοίκους.

A.6 Σχεδιασμός και Υλοποίηση Προγραμμάτων Ευαισθητοποίησης για το Περιβάλλον και την Πράσινη Ενέργεια. Ειδικά μέσα στα σχολεία αλλά και τα υπόλοιπα δημόσια κτίρια, τοποθετούνται ενημερωτικές οθόνες με δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, προκειμένου να γίνεται ακόμη πιο βιωματική η αλληλεπίδραση με τις ΑΠΕ. Σχεδιάζονται και υλοποιούνται προγράμματα ευαισθητοποίησης για το περιβάλλον και την ενέργεια σε τοπικό επίπεδο. Παράλληλα δημοτικοί χώροι δύναται να αποτελέσουν πάρκα περιβαλλοντικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης για την πράσινη ενέργεια (με πινακίδες ενημέρωσης, με περιβαλλοντικές δραστηριότητες, με χρήση ηλεκτρονικού εξοπλισμού, κ.λπ.). Τέλος, έργα ΑΠΕ που θα αναπτυχθούν από τους ΟΤΑ Α' Βαθμού δύναται να αποτελέσουν χώρους ερμηνείας περιβάλλοντος, καθώς και χώρους διαμορφωμένους για επισκεψιμότητα μαθητών και ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση στα ζητήματα της πράσινης ενέργειας.

A.7 Στοχοθεσία & Σύστημα Παρακολούθησης Ενεργειακού Αποτυπώματος Πόλεων – Στοχοθεσία π.χ. να παράγεται καθαρή ενέργεια τουλάχιστον 50 kWh/ κάτοικο το χρόνο

με ταυτόχρονη μείωση (εξοικονόμηση) την κατανάλωση ενέργειας κατά 50 kWh/ανά κάτοικο το χρόνο. Πριμοδότηση & Επιβράβευση των πόλεων με το καλύτερο ενεργειακό αποτύπωμα.

Εκτιμώμενο κόστος: 6.000.000€/50.000 κατοίκους (Μέρος του συνολικού κόστους θα καλυφθεί από μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων.)

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2022

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2-3 χρόνια – Υπάρχει σχετική τεχνογνωσία. Πολλοί Δήμοι της χώρας έχουν ήδη προχωρήσει σε καταγραφή, καταμέτρηση και κατηγοριοποίηση των ενεργειακών υποδομών δημοτικών εγκαταστάσεων, και στο σχεδιασμό Ενεργειακών Κοινοτήτων, ενώ η πλειοψηφία των Δήμων έχει ήδη υλοποιήσει Έργα Ενεργειακής Αναβάθμισης Σχολικής Υποδομών. Το θεσμικό πλαίσιο που έχει εκδοθεί στο παρελθόν, καθώς και αυτό που προσφάτως εκδόθηκε αναμένεται να είναι αρωγός στην προσπάθεια αύξησης του μεριδίου των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, καθώς και λοιπών δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας.

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: NAI - ΣΕΑ (ESCOs)

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Οι χρονοβόρες διαδικασίες προμηθειών / Επίκειται εκσυγχρονισμός του καθεστώτος των δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412//2016, ΦΕΚ 147 Α'). Εκκρεμότητες ιδιοκτησιακού καθεστώτος, οικοδομικής αδειοδότησης και στατικής επάρκειας σε σχολεία, κτίρια Δήμων, αθλητικές και άλλες εγκαταστάσεις – Νομοθετική ρύθμιση / Μελέτες και Έργα Στατικής Επάρκειας χρηματοδοτούνται από το Αντώνης Τρίτσης από τον 7/2020. Το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων - πιθανή παράταση του ευνοϊκού καθεστώτος (λόγω COVID-19) που αφορά τις κρατικές ενισχύσεις και πρόβλεψη για μια σταθερή και ξεκάθαρα αντιμετώπιση των επενδύσεων. Οι απαγορευτικές συνθήκες για την έκδοση αδειών σύνδεσης λόγω κορεσμού του δικτύου μεταφοράς ενέργειας σε πολλές περιοχές της χώρας. Οι γραφειοκρατικές διαδικασίες αδειοδότησης ΑΠΕ με συμμετοχή ΟΤΑ. Η παγκόσμια παραγωγική δυναμικότητα και η δυνατότητα ανταπόκρισης των εταιρειών παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων.

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), Σχέδιο Μετάβασης στην Ηλεκτροκίνηση, Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Χ. Πισσαρίδη) (βλ. Δράσεις για το κλίμα: Περιορισμός της κλιματικής αλλαγής, ενεργειακός μετασχηματισμός και προσαρμογή στην αλλαγή του κλίματος). Συνεισφορά στην ευρωπαϊκή πράσινη μετάβαση, Συμβολή στην δημιουργία θέσεων εργασίας, Μείωση του κόστους παροχής Υπηρεσιών από τους ΟΤΑ, σταδιακή ελάφρυνση των δημοτικών τελών, ελάφρυνση των νοικοκυριών και των τοπικών επιχειρήσεων μείωση, θετικό

κοινωνικό αποτέλεσμα, μέσω της βελτίωσης της ποιότητας του περιβάλλοντος και κατ' επέκταση της ποιότητας ζωής.

Αριθμός: ΚΕΔΕ-GREEN-2

Τίτλος: Περιορίζουμε τα απορρίμματα – Ενισχύουμε την πρόληψη και τη Διαχείριση

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού, Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων, Συστήματα Διαχείρισης

Άξονας ανάπτυξης: GREEN // INFRASTRUCTURE/ DIGITAL TRANSFORMATION

Στρατηγική προτεραιότητα: Waste Management

Περιγραφή: Ο βασικός στόχος του Νέου Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) είναι να μειωθούν τα σκουπίδια που φτάνουν για ταφή. Προβλέπει την μέγιστη εκτροπή των απορριμμάτων από την ταφή ώστε έως το 2030 να φτάνει μόνο το 10% των παραγόμενων αποβλήτων και δίνει έμφαση στην πρόληψη αλλά και την μείωση των απορριμμάτων

Πρόκειται για ένα σχέδιο που επιστρατεύει ένα πλέγμα υποδομών και κινητοποιεί πλήθος επενδύσεων, μέρος όμως των οποίων δεν έχει προβλεφθεί προς χρηματοδότηση μέχρι τώρα.

Περαιτέρω δε, για πρώτη φορά, ο εθνικός σχεδιασμός καθορίζει και το πλαίσιο της ενεργειακής αξιοποίησης των απορριμμάτων, προωθώντας την παραγωγή εναλλακτικών καυσίμων από τα υπολείμματα των μονάδων επεξεργασίας και των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) για την παραγωγή δευτερογενούς εναλλακτικού καυσίμου (SRF/RDF).

Για τον περιορισμό των απορριμμάτων, τονίζεται ο κρίσιμος (βασικός) ρόλος των Δήμων, με τη συνδρομή των οποίων θα δοθεί έμφαση στα μέτρα πρόληψης, στη ενίσχυση των ποσοστών ανακύκλωσης, στην εισαγωγή νέων και την ενίσχυση υφιστάμενων διακριτών ρευμάτων αποβλήτων, στην προώθηση της επαναχρησιμοποίησης, στην προώθηση της αγοράς δευτερογενών υλικών, και στην ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται ένα σύνολο Δράσεων για την επίτευξη των παραπάνω στόχων

1. Διαχείριση Υπολείμματος Στερεών Αποβλήτων

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων οφείλει να προσαρμοστεί τόσο με την Ευρωπαϊκή όσο και την Εθνική νομοθεσία. Βασική κατεύθυνση της νομοθεσίας είναι η προσπάθεια εξοικονόμησης πόρων και ο στόχος της μείωσης των απορριμμάτων που οδηγούνται προς υγειονομική ταφή.

Με βάση το υπό σύνταξη νέο ΕΣΔΑ & με βάση τα ΠΕΣΔΑ, μέχρι το 2030 πρέπει να οδηγείται προς υγειονομική ταφή μόλις το 10% των στερεών απορριμμάτων.

Από τη λειτουργία όμως των λίγων υφιστάμενων Μονάδων Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) όσο και από την προβλεπόμενη λειτουργία των υπό κατασκευή ΜΕΑ, από τη διαδικασία επεξεργασίας (θα) παραμένει ένα υπόλειμμα της τάξης του 35 έως 40%, το οποίο (θα) οδηγείται προς ταφή.

Για την επίτευξη του στόχου, θα απαιτηθεί η **δημιουργία Υποδομών Διαχείρισης του Υπολείμματος Στερεών Αποβλήτων**, το οποίο προκύπτει μετά την επεξεργασία των απορριμμάτων από τις Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ).

Σημειώνεται ότι **τέτοιου είδους υποδομές δεν υφίστανται στην χώρα και δεν υπάρχει πρόβλεψη χρηματοδότησης για την κατασκευή τους, στην επόμενη προγραμματική περίοδο (2021-2027)**.

Για την επίτευξη του στόχου απαιτείται η κατασκευή του συνόλου των Προβλεπόμενων Υποδομών ΜΕΑ. Κάποιες από αυτές δεν θα προλάβουν να χρηματοδοτηθούν την τρέχουσα προγραμματική περίοδο και ειδικότερα μέχρι την λήξη του προγράμματος 31/12/2023. Προτείνεται η χρηματοδότησή τους από το Ταμείο Ανάκαμψης

Για την επιτυχή και ολοκληρωμένη όμως διαχείριση απορριμμάτων είναι καθοριστική η συμβολή των Δημοτικών Υπηρεσιών Καθαριότητας & Ανακύκλωσης. Σύμφωνα με το ΕΣΔΑ και τους ΠΕΔΣΑ ο κύριος συντελεστής επίτευξης των στόχων στη διαχείριση των απορριμμάτων είναι οι Δήμοι.

Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων και προτεινόμενη Υποδράση στο Έργο είναι η **ενίσχυση των Δήμων τόσο σε υποδομές (Δημοτικές μονάδες κομποστοποίησης, πράσινα σημεία, γωνιές ανακύκλωσης κ.α) όσο και σε προμήθεια εξοπλισμού (οχήματα αποκομιδής, κάδοι διακριτών ρευμάτων, πλυντήρια κάδων, κλαδο θρυμματιστές κ.α)**. Σημειώνεται ότι οι Υποδομές Πράσινων Σημείων και ο ανάλογος εξοπλισμός των Δήμων χρηματοδοτούνται από το Αντώνης Τρίτσης, αλλά οι ανάγκες στους Δήμους είναι πολλαπλάσιες των διαθέσιμων κονδυλίων

2. Παραγωγή εναλλακτικών καυσίμων (SRF/RDF) από τα υπολείμματα των μονάδων Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) και Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ).

Στον υπό διαμόρφωση Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων καθορίζεται το πλαίσιο της ενεργειακής αξιοποίησης των απορριμμάτων, και προωθείται η παραγωγή εναλλακτικών καυσίμων από τα υπολείμματα των μονάδων επεξεργασίας και των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) για την παραγωγή δευτερογενούς εναλλακτικού καυσίμου (SRF/RDF).

Για την ολοκληρωμένη υλοποίηση του νέου ΕΣΔΑ υπάρχει χρηματοδοτικό κενό, όσον αφορά τη δυνατότητα χρηματοδότησης από πόρους του νέου ΕΣΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η δημιουργία πιλοτικών μονάδων παραγωγής ενέργειας από τα υπολείμματα των εργοστασίων επεξεργασίας αποβλήτων (ΜΕΑ) και των ΚΔΑΥ.

Το έργο αυτό συμπληρωματικά με τις υπόλοιπες προτεινόμενες δράσεις, θα συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου για μείωση των αποβλήτων που οδηγούνται για ταφή, με σημαντικά περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη.

3. Διαχείριση-Επεξεργασία Στερεών και Υγρών Αποβλήτων Νησιωτικών Δήμων

Η έλλειψη μονάδων Διαχείρισης/Επεξεργασίας Απορριμμάτων σε πολλά ελληνικά νησιά, ακόμα και μεγάλα, έχει οδηγήσει σε καταστάσεις περιβαλλοντικής υποβάθμισης και σε αύξηση του κόστους λειτουργίας των ανταποδοτικών υπηρεσιών.

Είναι απολύτως απαραίτητο να χρηματοδοτηθούν Ολοκληρωμένα Έργα διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων στο σύνολο των κατοικημένων νησιών της Χώρας, ανεξαρτήτως πληθυσμού.

Ταυτόχρονα απαιτείται να ενισχυθούν (μέσω χρηματοδότησης) όλοι οι νησιωτικοί δήμοι στην προμήθεια του κατάλληλου εξοπλισμού για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση των αποβλήτων.

Προτείνεται επίσης η υλοποίηση δράσεων προώθησης της ανακύκλωσης στα νησιά, με εκπαιδευτικές και συμμετοχικές δράσεις.

Πέρα από την αναγκαιότητα τήρησης της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, η υλοποίηση του Έργου θα οδηγήσει σε άρση των προστίμων από την ΕΕ, θα αποτελέσει περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση και θα ενισχύσει έμπρακτα την κυκλική οικονομία, με σημαντικά οφέλη για την τοπική ανάπτυξη και απασχόληση.

4.GPAYR – Get paid as you recycle- Σύστημα Έξυπνης Διαχείρισης Αποκομιδής για την βελτιστοποίηση των ποσοστών ανακύκλωσης, την εξοικονόμηση πόρων και την αύξηση της ποιότητας και αποδοτικότητας των ανταποδοτικών δημοτικών υπηρεσιών

Η χώρα την ώρα αυτή κάνει γενναία βήματα στην αλλαγή της νοοτροπίας και νομοθεσίας σε σχέση με την διαχείριση των απορριμμάτων και της ανακύκλωσης. Η ανακύκλωση παρόλα αυτά δεν πρόκειται να πάρει «μπροστά» αν δεν δοθούν κάποια κίνητρα στους δημότες, ώστε να ανακυκλώνουν με ακόμη περισσότερη «ζέση», μέσω ενός απλού συστήματος ανταμοιβής (loyalty).

Προτείνεται λοιπόν η **Δημιουργία Ενός Έξυπνου Συστήματος Ανακύκλωσης** με ανταμοιβή. Για την επίτευξη του στόχου η ΕΕΑΑ, ο ΦΟΔΣΑ, οι ΟΤΑ θα **προμηθευτούν εξειδικευμένα μηχανήματα ανακύκλωσης για συγκεκριμένες συσκευασίες, αλλά και θα προμηθευτούν και θα τοποθετήσουν ειδικούς κάδους (με ένα απλό πολύ μικρό NFC - Near Field Communication- εξάρτημα) και οι οποίοι θα ανοίγουν με μία NFC, εξατομικευμένη κάρτα.** Έτσι κάθε φορά που συγκεκριμένος πολίτης/οικογένεια χρησιμοποιεί τον κάδο, θα ζυγίζονται τα ανακυκλώσιμα που παρέχει και αυτόματα θα αφαιρείται ένα ποσό από τα δημοτικά του τέλη. Εναλλακτικά θα πριμοδοτείται με πόντους οι οποίοι θα εξαργυρώνεται με διάφορους τρόπους.

Μέσω της **Έξυπνης Εφαρμογής (κεντρική εφαρμογή του Δήμου)**, ο δημότης, μέσω app από το κινητό του θα μπορεί να καθορίζει συγκεκριμένο ραντεβού για να κατεβάξει ογκώδη αντικείμενα στο δρόμο. Η έγκαιρη και σωστή αντιμετώπιση από τον πολίτη θα πριμοδοτείται, ενώ με τον τρόπο αυτό θα μειωθεί το φαινόμενο των ογκωδών αντικειμένων που παραμένουν στους δρόμους για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Εκτιμώμενο κόστος: 0,8 - 1,5 δις. €

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2022

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Χωροθέτηση υποδομής καθώς και οι τοπικές κοινωνίες πρέπει να συμμετέχουν στη λήψη απόφασης

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: ΕΣΔΑ & ΠΕΣΔΑ

Αριθμός: ΚΕΔΕ-DIGITAL-1

Τίτλος: Έξυπνες και βιώσιμες πόλεις – Ο ψηφιακός δεκάλογος!

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού, ΔΕΥΑ, Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ Α' Βαθμού, Σύνδεσμοι ΟΤΑ Α' Βαθμού

Άξονας ανάπτυξης: Digital Transformation

Στρατηγική προτεραιότητα: Smart cities & digital transformation for municipalities

Περιγραφή: Οι πόλεις μας, ιδιαίτερα οι μικρότερες, έχουν ανάγκη από έναν οργανωμένο και προτυποποιημένο (ανάλογα με το μέγεθος και τις ανάγκες κάθε μιας) ψηφιακό μετασχηματισμό. Κάθε πόλη έχει ιδιαιτερότητες, πλην όμως **είναι αναγκαίο να υπάρχει ένας κεντρικός σχεδιασμός**, ένα οριζόντιο έργο, που **θα ακολουθεί έναν προτεινόμενο ψηφιακό Δεκάλογο**. Ανάλογα με το επίπεδο ψηφιακής ωριμότητας κάθε Δήμου, θα διαφοροποιείται το μίγμα των προτεινόμενων Δράσεων

Προτεινόμενες Δράσεις/Υποέργα:

1. Πλατφόρμα καταγραφής αιτημάτων και αμφίδρομης επικοινωνίας/παρακολούθησης αυτών. Η χρήση της βελτιώνει την συμμετοχή των πολιτών, αυξάνει την αμεσότητα και την ταχύτητα ανταπόκρισης, ενώ μπορεί να αποτελέσει ένα εργαλείο συνεχούς αξιολόγησης της ταχύτητας, της ποιότητας και της **αποτελεσματικότητας των δημοτικών υπηρεσιών**.

2. Σύστημα Έξυπνης (Ελεγχόμενης) στάθμευσης με αξιοποίηση του ΙοΤγια την ηλεκτρονική παρακολούθηση/αστυνόμευση, την παρακολούθηση και εξασφάλιση διαθεσιμότητας θέσεων και θέσεων ΑμεΑ, την παρακολούθηση κρίσιμων σημείων για τη μη παρεμπόδιση της κυκλοφορίας, θέσεων φορτοεκφόρτωσης, λεωφορειολωρίδων κλπ.

3. Σύστημα Έξυπνης Διαχείρισης Δημοτικού Στόλου Οχημάτων (fleetmanagement) για την βελτιστοποίηση των διαδρομών των Δημοτικών Οχημάτων (Απορριμματοφόρων / Φορητών / Μηχανημάτων Έργου κλπ), την εξοικονόμηση πόρων και την αύξηση της ποιότητας και αποδοτικότητας των ανταποδοτικών δημοτικών υπηρεσιών

4. Σύστημα Έξυπνης Διαχείρισης Λαϊκών Αγορών με αξιοποίηση του ΙοΤγια την αυτοματοποιημένη (real-time) παρακολούθηση της παρουσίας των παραγωγών και αυτοματοποιημένη διαδικασία τιμολόγησης και ελέγχου

5. Πλατφόρμα διαβούλευσης και ενημέρωσης των πολιτών για καλύτερη λογοδοσία, διαφάνεια και ενημέρωση. Ενιαίο & έξυπνο σύστημα αναζήτησης Αποφάσεων συλλογικών οργάνων/κανονιστικών πράξεων. Πρόκειται για ένα **σύστημα «Δημοτικής Διαύγειας»**.

6. Εκπαίδευση & Κατάρτιση των δημοτικών υπαλλήλων και των αιρετών στις νέες ψηφιακές υπηρεσίες/δεξιότητες και σε νέες τεχνολογίες και εφαρμογές (πχ σχεδιαστικά

προγράμματα για μηχανικούς, συστήματα MIS, CRM κλπ)

7. Εισαγωγή της ρομποτικής στα σχολεία και στις Δομές δημιουργικής απασχόλησης παιδιών & ΚΔΑΠμεΑ, κατά τις εξωσχολικές δραστηριότητες

8. Ψηφιακή επικοινωνία (Πλατφόρμα και Διασύνδεση Εφαρμογών) με τον Δήμο σε επίπεδο διακίνησης των 25 πιο δημοφιλών συνδιαλλαγών και των 25 πιο δημοφιλών πληρωμών: **50 λόγοι για να μην ξέρουμε πού είναι το Δημαρχείο μας!**

9. Σύστημα ευφώνων μεταφορών (Intelligent Transport Systems – ITS). Προμήθεια και Εγκατάσταση Συστήματος και Εξοπλισμού IoT, δυνατότητα για ρυθμιζόμενη κυκλική πορεία στα φανάρια κυκλοφορίας ανάλογα με το κυκλοφοριακό φορτίο, αισθητήρες, πληροφοριακές πινακίδες, δυνατότητα ενημέρωσης σε real time/notifications σε περιπτώσεις τροχαίων, απεργιών, διαδηλώσεων, καθυστερήσεων, σε πόλεις κλπ. Αναμενόμενο αποτέλεσμα η βελτίωση της αποτελεσματικότητας της χρήσης του οδικού δημοτικού δικτύου, η ενίσχυση της ασφάλειας και η μείωση των εκπομπών - ρύπων.

10. Αναβάθμιση Ψηφιακών Σχολικών Υποδομών Α΄θμιας και Β΄θμιας Εκπαίδευσης: προμήθεια και Εγκατάσταση Εξοπλισμού & Λογισμικού Δικτύου, Αναβάθμιση Συνδέσεων/Δικτύων, Προμήθεια Hardware & Σύγχρονου Υποστηρικτικού Εξοπλισμού (Διαδραστικοί Πίνακες, Πολυμηχανήματα κλπ), Προμήθεια και Εγκατάσταση Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης για τα Δημόσια Σχολεία, Εκπαίδευση και Κατάρτιση Δασκάλων και Καθηγητών στις ψηφιακές δεξιότητες και τη χρήση Εργαλείων Τηλεκπαίδευσης

Εκτιμώμενο κόστος: 750 εκατ. € (3.500.000€/50.000 κατοίκους)

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2021

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ – Π.χ. συμμετοχή ιδιωτών/μόχλευση κεφαλαίων-ΣΔΙΤ για την χρήση **Συστημάτων Ελεγχόμενης Στάθμευσης**

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Καμία

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: Εφαρμογή Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού (βλέπε ιδίως σελ. 121.

Εξοικονόμηση δαπανών και εξεύρεση νέων πόρων, μέσω της αξιοποίησης ή της παραχώρησης χρήσης π.χ. του Συστήματος Ελεγχόμενης Στάθμευσης, βελτίωση της ποιότητας ζωής

Αριθμός: ΚΕΔΕ-DIGITAL-2

Τίτλος: Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση – Το επόμενο Βήμα

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού

Άξονας ανάπτυξης: Digital Transformation // Infrastructure

Στρατηγική προτεραιότητα: Smart cities & digital transformation for municipalities

Περιγραφή:

Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών είναι η αναγκαία επόμενη διοικητική και λειτουργική μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης. Ειδικότερα, σε επίπεδο ΟΤΑ Α' Βαθμού θα συμβάλλει στην εσωτερική αναδιοργάνωση των ΟΤΑ, στη συστημική συνεργασία τους με τα άλλα επίπεδα της Δημόσιας Διοίκησης (Υπουργεία και Περιφέρειες) και στη βελτίωση των υπηρεσιών τους προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Το Προτεινόμενο Πρόγραμμα “Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση – το επόμενο Βήμα” θα αναπτυχθεί συνολικά ή μερικά από κάποιους Δήμους ανά τη χώρα. Θα ληφθούν υπόψη οι διαθέσιμοι πόροι αλλά και κάποιες παράμετροι αντιπροσωπευτικότητας.
Προτεινόμενες Δράσεις/Υποέργα

1. Δημιουργία Έξυπνου Δημοτικού Γραφείου Γεωχωρικών Δεδομένων. Το έργο αφορά τη δημιουργία μίας πλατφόρμας και την επίτευξη διαλειτουργικότητας με τρεις βασικές ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων:

α) τον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη (άρθρο 4, Ν. 4635/2019) που αφορά γεωχωρικά δεδομένα και ιδίως: Όρους και περιορισμούς δόμησης / Χρήσεις γης / Σχέδια πόλεων / Ρυμοτομικές και οικοδομικές γραμμές / Γεωτεμάχια κτηματολογίου / Δάση και δασικές εκτάσεις / Ειδικές Προστατευόμενες Περιοχές (π.χ. περιοχές του δικτύου Natura 2000) / Ζώνες αιγιαλού, παραλίας και λιμένα / Ύδατα, υδατορέματα, υγρότοπους, όχθες πλεύσιμων ποταμών και μεγάλων λιμνών / Αρχαιολογικούς χώρους / Παραδοσιακούς οικισμούς, παραδοσιακά σύνολα ή προστατευόμενους χώρους / Ειδικά σχέδια χωροθέτησης περιοχών παραγωγικών δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένων και των ειδικών σχεδίων χωρικής ανάπτυξης (όπως ΒΕΠΕ, ΕΣΧΑΔΑ, ΕΣΧΑΣΕ).

β) το Εθνικό Μητρώο Υποδομών (άρθρο 10, Ν. 4635/2019) που αφορά τις υποδομές και τα κτίρια που ανήκουν σε ή βρίσκονται υπό τη διαχείριση φορέων του δημόσιου τομέα (εξαιρούνται οι υποδομές και τα κτήρια που ανήκουν σε ή βρίσκονται υπό τη διαχείριση του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και της Ε.Υ.Π. και εξυπηρετούν σκοπούς εθνικής άμυνας και ασφάλειας). Μεγάλο μέρος του Μητρώου αφορά τις δημοτικές υποδομές. Οι Δήμοι υποχρεούνται, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας του Νόμου, να δηλώσουν σε ειδική εφαρμογή της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Μητρώου, τις δημοτικές υποδομές και τα

κτίρια αρμοδιότητάς των.

γ) τη βάση δεδομένων των Οικοδομικών Αδειών του ΤΕΕ και την πλατφόρμα του e-Πολοδομία

Παράλληλα, το έργο περιλαμβάνει την καταχώρηση από τις Υπηρεσίες των Δήμων των γεωχωρικών στοιχείων της περιοχής ευθύνης του (π.χ. για τις δημόσιες και τις δημοτικές υπηρεσίες, τις επιχειρήσεις, τις δημόσιες συγκοινωνίες, τις κοινωφελείς εγκαταστάσεις, τις κοινωνικές δομές, τα πολιτιστικά και τα αθλητικά κέντρα, τα δίκτυα ύδρευσης – αποχέτευσης)

Επίσης, περιλαμβάνει την ψηφιοποίηση των δημοτικών αρχείων κάθε Δήμου (στόχος: να αφορά τα δημοτικά αρχεία από το 1998 – έναρξη εφαρμογής του Προγράμματος “Καποδίστριας”).

Οι γεωχωρικές αυτές πληροφορίες θα τροφοδοτήσουν τις ανωτέρω τρεις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων εθνικού επιπέδου (και την Εθνική Πύλη Ανοικτών Δεδομένων – βλέπε τη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού). Οι βάσεις αυτές θα αλληλεπιδρούν με την Πλατφόρμα, η οποία επομένως θα ενημερώνεται διαρκώς

2. Δημιουργία Ενιαίου Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) – BackOffice Δήμων στο GCloud.

Η πλειοψηφία των αρμοδιοτήτων και των εσωτερικών λειτουργιών των ΟΤΑ Α' Βαθμών (σε ποσοστό 80%) είναι πανομοιότυπες, Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα (ΕΠΜΔΤ) 2014–2020, υλοποιείται το Έργο που αφορά την απλούστευση και προτυποποίηση των εσωτερικών διαδικασιών των ΟΤΑ Α' βαθμού. Με βάση το εν λόγω Έργο προτείνεται να δημιουργηθεί και να χρηματοδοτηθεί ένα Ενιαίο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Back office) οριζόντια σε όλους τους Δήμους της χώρας το οποίο θα φιλοξενείται στο δημόσιο Data Center της ΓΓΠΣΔΔ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Η εγκατάσταση ενός τέτοιου Συστήματος θα έχει πολύ σημαντικά οφέλη, μειώνοντας το λειτουργικό κόστος κάθε Δήμου και αυξάνοντας τη διαλειτουργικότητα μέσω του Κόμβου Ταυτοποίησης και Αυθεντικοποίησης χρηστών των Δήμων (GonHUB) που λειτουργεί ήδη στο Κέντρο Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΔΔ. Αποτέλεσμα θα είναι αποτελεσματικότερες και ποιοτικότερες υπηρεσίες προς τους πολίτες

4. Management Information System (M.I.S.) σε δημόσιες πολιτικές ή λειτουργικές περιοχές με τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση).

Η προώθηση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης (Multilevel Governance) προϋποθέτει την αξιολόγηση και την επαναοριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των τριών επιπέδων της Δημόσιας Διοίκησης κατά τομέα δημόσιας πολιτικής και τη συστημική συνεργασία των επιπέδων αυτών (Υπουργείων – Περιφερειών – Δήμων), προσδιορίζοντας ορισμένες λειτουργικές περιοχές για την εφαρμογή της.

Για την Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση μιας δημόσιας πολιτικής ή μιας λειτουργικής περιοχής απαιτείται η εκπόνηση, ως ψηφιακού εργαλείου, ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) στο οποίο απεικονίζονται οι δομές και οι λειτουργίες, το κανονιστικό πλαίσιο, οι διοικητικές πράξεις, τα έγγραφα, τα έργα και οι

δράσεις των Υπουργείων, των Περιφερειών και των Δήμων που αφορούν στην εν λόγω δημόσια πολιτική ή λειτουργική περιοχή. Το Ο.Π.Σ. αυτό θα λειτουργεί και ως Management Information System (M.I.S.) της αντίστοιχης δημόσιας πολιτικής ή λειτουργικής περιοχής.

Προτείνεται η ανάπτυξη και πιλοτική εφαρμογή του Ψηφιακού Εργαλείου Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης σε κάποιες ενδεικτικές λειτουργικές περιοχές:

– Κοινωνικές Δομές: Διασύνδεση με τα τρία Μητρώα του Υπουργείου Εργασίας (Ωφελούμενων, Φορέων και Προγραμμάτων) / Διαχείριση του πόσιμου νερού και των λυμάτων (με αξιοποίηση του «μοντέλου των λυμάτων») με διασύνδεση με τα Πληροφοριακά Συστήματα της Γενικής Διεύθυνσης Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας / Αδειοδότηση και εποπτεία της λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος / Σχολικές Δομές και Δομές υγείας. (Η προτεινόμενη πιλοτική εφαρμογή της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης και η εκπόνηση του ψηφιακού εργαλείου θα δώσει στη συνέχεια τη δυνατότητα της καθολικής εφαρμογής της σε όλη τη Δημόσια Διοίκηση).

5. Πρόγραμμα Υποστήριξης των Δήμων για την εφαρμογή έργων της Βίβλου Ψηφιακού

Μετασχηματισμού. Θα αφορά κυρίως πιλοτικούς/αντιπροσωπευτικούς Δήμους Προτυποποίηση των ανοικτών δεδομένων των Δήμων. Θα επιδιωχθεί η εξασφάλιση σημασιολογικής και τεχνικής διαλειτουργικότητας των συστημάτων των Δήμων με τα συστήματα του Δημόσιου τομέα και ο συνδυασμός, η σύγκριση και η οπτικοποίηση των δεδομένων (visualization layer - ΒΨΜ).

Ενημέρωση και υποστήριξη των Δήμων (στελεχών και αιρετών) προκειμένου να χειρίζονται τα προσωπικά δεδομένα με ασφάλεια και τηρώντας πλήρως τον Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τους κανόνες της ΕΕ για την ιδιωτικότητα, ενισχύοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, την εμπιστοσύνη στις ψηφιακές υπηρεσίες (σελ. 55-56 της ΒΨΜ).

Εκπαίδευση/κατάρτιση και υποστήριξη των στελεχών και αιρετών με στόχο την εξασφάλιση της κυβερνοασφάλειας των συστημάτων τους
Ψηφιακός εγγραμματισμός. Διεύρυνση των ψηφιακών δεξιοτήτων των αιρετών και των δημοτικών υπαλλήλων. Υποστήριξη της συμμετοχής των Δήμων σε εθνικά προγράμματα διεύρυνσης των ψηφιακών δεξιοτήτων των πολιτών
Υποστήριξη και Προετοιμασία αξιοποίησης της τεχνητής νοημοσύνης Συμμετοχή αντιπροσωπευτικών Δήμων σε πιλοτικά έργα της Δημόσιας Διοίκησης που αξιοποιούν την τεχνητή νοημοσύνη (π.χ. Αυτόματη κωδικοποίηση της νομοθεσίας, Εισαγωγή τεχνολογιών RoboticProcessAutomation για τη μείωση των επαναλαμβανόμενων διοικητικών εργασιών, Σύστημα εντοπισμού οικοδομικών αυθαιρεσιών σε δασικές περιοχές και στον αιγιαλό) .

Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού των Δήμων Συνεργασία της ΚΕΔΕ με το ΥΨηΔι στο έργο της εκπόνησης του «Κεντρικού Συστήματος Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού» (HRMS), ώστε κατά τον σχεδιασμό του να ληφθούν υπόψη οι ιδιαιτερότητες του προσωπικού των Δήμων και κατά την εφαρμογή του να διασφαλιστεί η συνεργασία των Οργανικών μονάδων των Δήμων που έχουν την ευθύνη των πολιτικών προσωπικού

(σελ. 116–117 της ΒΨΜ).

Εκτιμώμενο κόστος: 200 εκ. ευρώ

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2021

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2-3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ. Ασφαλής και άμεση μετάβαση στην 5^η γενιά δικτύων κινητής τηλεφωνίας με μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Καθυστέρηση στη δημιουργία του Ενιαίου Ψηφιακού Χάρτη και του Εθνικού Μητρώου Υποδομών θα έχει αντίκτυπο στη δημιουργία των Έξυπνων Δημοτικών Γραφείων Γεωχωρικών Δεδομένων. Πιθανή καθυστέρηση των παραδοτέων του έργου ΕΠΜΔΤ και της απλούστευσης των διαδικασιών και των αναγκαίων Νομοθετικών Ρυθμίσεων θα έχει αντίκτυπο στην έναρξη λειτουργίας του ενιαίου Ο.Π.Σ. (Αρμόδιο Υπουργείο το ΥΠΕΣ)

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Συναρτώμενες μεταρρυθμίσεις: Η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που προωθεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (με πρώτο βήμα την εφαρμογή του Νόμου 4685/2020 «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας», ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις). Οι μεταρρυθμίσεις που προετοιμάζει η Επιτροπή για τη μεταρρύθμιση και ανασυγκρότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Κράτους (Επιτροπή ΥΠΕΣ – Ξ. Κοντιάδη). Η προσέγγιση της Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης εφαρμόζεται εν μέρει στο Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο του άρθρου 8 του Ν. 4685/2020, στο Ο.Π.Σ. του ΕΣΠΑ κλπ.

Αριθμός: KEDE-DIGITAL-3

Τίτλος: Ανάπτυξη δικτύων 5^{ης} γενιάς από τους Δήμους – 5G Plug n’Play Cities

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ

Άξονας ανάπτυξης: Digital Transformation

Στρατηγική προτεραιότητα: Smart cities & digital transformation for municipalities

Περιγραφή: Τα επόμενα δύο (2) χρόνια θα αναπτυχθούν ραγδαία τα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας 5^{ης} γενιάς (5G), κάτι για το οποίο η χώρα μας κινείται ταχύτατα. **Τα δίκτυα αυτά απαιτούν ένα πολύ πιο πυκνό δίκτυο κεραιών (περίπου 10 φορές περισσότερες),** τα οποία οι εταιρίες θα αναγκαστούν να αναπτύξουν, με τις προφανείς δυσκολίες αλλά και άλλες, λιγότερο προφανείς όπως πχ. την ανάγκη να τροφοδοτηθούν με ρεύμα (άρα παροχές ΔΕΗ) σε όλα αυτά τα σημεία.

Η λύση μπορεί να προέλθει από τους Δήμους, οι οποίοι λόγω του πυκνού δικτύου φωτιστικών, φαναριών κυκλοφορίας, δημοτικών κτιρίων κλπ, έχουν πολλά σημεία έτοιμα για χρήση, με ρεύμα, πρόσβαση, ασφάλεια.

Η ιδέα είναι απλή. **Οι Δήμοι αναπτύσσουν μέσω ΣΔΙΤ τα δίκτυα αυτά,** τα οποία παραμένουν στην ιδιοκτησία τους μαζί με τον backbone κλάδο οπτικών ινών για την τροφοδοσία των κεραιών με δεδομένα, και τα μισθώνουν στις εταιρίες κινητής τηλεφωνίας, οι οποίες δεν θα χρειαστεί να διαθέσουν πόρους για όλη αυτή τη μετάβαση στην 5^η γενιά.

Παράλληλα οι Δήμοι θα αποκτήσουν ένα σημαντικό δίκτυο που θα εξυπηρετήσει εθνικούς, δημοτικούς και άλλους σκοπούς όπως πχ. την εκπαίδευση, τον εμπόριο (open malls κλπ.)

Εκτιμώμενο κόστος: 800 εκ. ευρώ

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2021

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Καμία

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: Καμία

Αριθμός: ΚΕΔΕ-EMPLOYMENT -1

Τίτλος: Αυτοδιοίκηση – Στηρίζοντας την Κοινωνική Συνοχή – Αναβάθμιση Κοινωνικών Δομών με το βλέμμα στο μέλλον

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού

Άξονας ανάπτυξης: Employment, skills and social cohesion

Στρατηγική προτεραιότητα: Healthcare reform: digitisation, reform rebates/clawback, increase generics, upgrade infrastructure

Περιγραφή:

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει αποκτήσει τεράστια εμπειρία με τη λειτουργία κοινωνικών θεσμών καταξιωμένων στη συνείδηση της κοινωνίας. Οι δήμοι της χώρας έχουν αναπτύξει ένα πλήρες, εθνικό δίκτυο 4.500 και πλέον κοινωνικών δομών που στηρίζουν την κοινωνική συνοχή, υποστηρίζουν την οικογένεια και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες.

Στη νέα εποχή που ανατέλλει, με μεγάλες δυνατότητες χρηματοδότησης της ανάπτυξης αλλά και σημαντικά κοινωνικά προβλήματα που ανακύπτουν, οι Κοινωνικές Δομές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης οφείλουν και πρέπει να αναβαθμιστούν περαιτέρω, προσφέροντας στην κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται η υλοποίηση ενός Οριζόντιου Έργου/Δράσης Αναβάθμισης των Κοινωνικών-Προνοιακών Δομών και των Δομών Πρωτοβάθμιας Υγείας.

Οι περαιτέρω Υποδράσεις θα υλοποιηθούν συνολικά ή μερικά από κάποιους Δήμους ανά τη χώρα, με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά.

Προτεινόμενες Δράσεις/Υποέργα

1. Δημιουργία Πανελλήνιου Δικτύου Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

Η Δράση αφορά στην ανάπτυξη ενός πανελλήνιου δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με ευθύνη της αυτοδιοίκησης. Για την ολοκλήρωση της Δράσης απαιτείται η κατασκευή και ανακατασκευή κτιρίων/εγκαταστάσεων για τη στέγαση των δημοτικών ιατρείων και των δημοτικών ιατρικών κέντρων. Απαιτείται επίσης η προμήθεια του αναγκαίου σύγχρονου εξοπλισμού (ιατρικός εργαστηριακός και ξενοδοχειακός) Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην Αναβάθμιση υπηρεσιών υγείας στο νησιωτικό χώρο: Δημιουργία Νέων Κτιριακών Υποδομών και Προμήθεια Υλικοτεχνικού Εξοπλισμού για τα Νησιώτικα Δημοτικά Ιατρεία – Κέντρα Πρωτοβάθμιας υγείας – σύνδεση με ΚΥ- Αύξηση ΜΕΘ/ΜΑΦ στο νησιωτικό χώρο

Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ψηφιακής Πλατφόρμας και Εφαρμογών τηλεϊατρικής και eHealth – eCare – Ειδική μέριμνα για τα πολύ μικρά και απομονωμένα νησιά – δημιουργία

κατάλληλων Υποδομών

Εκπαίδευση και Κατάρτιση ιατρικού, παραϊατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού προσωπικού των

σχετικών δημοτικών δομών στους ορεινούς και νησιωτικούς δήμους.

Με την υλοποίηση του προγράμματος αναμένεται αποσυμφόρηση του Εθνικού Συστήματος Υγείας και όφελος πολλαπλάσιο του κόστους εφαρμογής στο Ασφαλιστικό σύστημα.

(Είναι αυτονόητο ότι οι παρεχόμενες από τις δομές των Δήμων υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Δημόσιας Υγείας αποτελούν οργανικό τμήμα της Εθνικής Δημόσιας Πολιτικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και Δημόσιας Υγείας, και όπως ορίζει το αντίστοιχο κανονιστικό πλαίσιο παρέχονται από τους ΟΤΑ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας - Ν.4486/2017, Ν.4675/2020 κλπ)

2. Αναβάθμιση Πρωτοβάθμιας Κοινωνικής Φροντίδα & Πρόνοιας

Με στόχο την ουσιαστική Αναβάθμιση των παρεχόμενων από την Τ.Α. Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας και Πρόνοιας, προτείνεται η συγκεκριμένη Δράση που περιλαμβάνει

τη δημιουργία κινητών μονάδων βοήθειας στο σπίτι μέσω της προμήθειας ηλεκτρικών αυτοκινήτων / μικρών ασθενοφόρων με δυνατότητα μεταφοράς αναπηρικών αμαξιδίων και μέσω προμήθειας κινητού εξοπλισμού.

Επίσης η Δράση περιλαμβάνει το Σχεδιασμό και την Ανάπτυξη Συστημάτων & Εφαρμογών Παρακολούθησης, Επικοινωνίας και Άμεσης Ειδοποίησης (π.χ. κινητά τηλέφωνα, βραχιόλια) για την υποστήριξη ατόμων που χρήζουν ιδιαίτερης παρακολούθησης και ζουν μόνοι τους, όπως ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα που πάσχουν από Αλτςχάιμερ, κλπ

Για την Ολοκλήρωση της Δράσης απαιτείται η κατασκευή και ανακατασκευή κτιρίων/εγκαταστάσεων για τη στέγαση των κοινωνικόπρονοιακών δομών: Βρεφικούς και Βρεφονηπιακούς Σταθμούς, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών ΑμεΑ, Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων και Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων καθώς και η προμήθεια σύγχρονου υποστηρικτικού εξοπλισμού.

Η συντριπτική πλειοψηφία των δημόσιων δομών προσχολικής αγωγής και φροντίδας λειτουργεί σήμερα με ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Με βάση τη συσσωρευμένη εμπειρία και την εξειδίκευση που έχουν αποκτήσει οι Δήμοι και τα δημοτικά Νομικά Πρόσωπα προτείνεται η εφαρμογή του προγράμματος «Προβάδισμα στη ζωή», όπως αυτό αναφέρεται στην ενδιάμεση έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη, σε πιλοτική βάση, από επιλεγμένους/αντιπροσωπευτικούς Δήμους. Το πρόγραμμα «Προβάδισμα στη ζωή» μπορεί να συνδεθεί και να ενσωματώσει το πρόγραμμα Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής, διασφαλίζοντας, υπό την ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική) μία ολοκληρωμένη, μακρόχρονη και βιώσιμη παρέμβαση στα ζητήματα προστασίας της μητρότητας, παιδικής φροντίδας και ανάπτυξης. Με τον τρόπο αυτό θα δημιουργηθεί μία σύγχρονη ολοκληρωμένη Δομή που θα παρέχει ενοποιημένες Υπηρεσίες Φροντίδας σε γονείς και παιδιά σε όλη την

προσχολική ηλικία (μέχρι το δημοτικό), συμβάλλοντας στην κοινωνική συνοχή, την άρση των αποκλεισμών των γυναικών στην αγορά εργασίας, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στην τοπική ανάπτυξη.

Σχεδιασμός και Υλοποίηση Μέτρων Φιλοξενίας και κυρίως κοινωνικής ένταξης προσφύγων. Σε αυτή την κατεύθυνση προτείνεται η υλοποίηση δράσεων όπως η εύρεση στέγασης, ο Σχεδιασμός και η Υλοποίηση Προγραμμάτων εκμάθησης ελληνικής γλώσσας, συμμετοχής των προσφύγων σε πολιτιστικές αθλητικές και άλλες κοινωνικές εκδηλώσεις, και η επαγγελματική κατάρτιση και επανακατάρτιση. Με την υλοποίηση του προγράμματος αναμένεται αποσυμφόρηση των κέντρων υποδοχής και ταυτοποίησης, η ενίσχυση του νέου ανθρώπινου δυναμικού με νέους επιστήμονες, με δημιουργία συνθηκών ενσωμάτωσης και τοπικής ανάπτυξης

3) Δράση ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και της εργασίας σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες

Σχεδιασμός και Δημιουργία ενός Πλαισίου Δράσης μεταξύ ΚΕΔΕ και ΟΑΕΔ (μέσω προγραμματικής σύμβασης για την ίδρυση, στελέχωση και οργάνωση τοπικών Υπηρεσιών/Δομών παροχής συμβουλευτικής υποστήριξης και επαγγελματικού προσανατολισμού σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες όπως τα ΑμεΑ, οι απεξαρτημένοι, οι αποφυλακισμένοι, οι νεαροί παραβάτες οι νέοι επιστήμονες, οι γυναίκες και οι εργαζόμενοι πλησίον της σύνταξης.

Στις Δομές αυτές θα συνεργάζονται στελέχη του ΟΑΕΔ, επαγγελματικών οργανώσεων, επιμελητηρίων, και θα συντονίζονται από τους Δήμους (αυτοδιοίκηση -εργοδότης εσχάτης προσφυγής, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές επιταγές).

Εκτιμώμενο κόστος: 800 εκατ – 1,2 δισ. ευρώ

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2022

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2-3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: -

Συναρτώμενες μεταρρυθμίσεις: Οι μεταρρυθμίσεις που προετοιμάζει η Επιτροπή για τη μεταρρύθμιση και ανασυγκρότηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του Κράτους (Επιτροπή ΥΠΕΣ – Ξ. Κοντιάδη). Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Χ. Πισσαρίδη)

Αριθμός: ΚΕΔΕ-REFORMS-1

Τίτλος: Πόλεις της Ελλάδας – Αξιοποιώντας τα εθνικά πλεονεκτήματα, προσελκύουμε ποιοτικές επενδύσεις

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού, Λιμενικά Ταμεία, Σύνδεσμοι ΟΤΑ Α' Βαθμού

Άξονας ανάπτυξης: Απλοποίηση των διαδικασιών και προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων, Υποδομές

Στρατηγική προτεραιότητα: Improve tourism infrastructure, including for new forms (silver, education, etc) / Smart cities & digital transformation for municipalities

Περιγραφή: Κάθε περιοχή, κάθε Δήμος της Ελλάδας χαρακτηρίζεται από περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, διαθέτει αρχαία και νεότερα μνημεία. Η Ελλάδα παντού είναι μυθολογία, είναι ιστορία, είναι πολιτισμός και είναι περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Η αξιοποίηση του πολιτισμού και των φυσικών πόρων είναι οι βασικοί άξονες που μπορούν να συνεισφέρουν στην τοπική ανάπτυξη, προσελκύοντας σημαντικές ιδιωτικές επενδύσεις.

Στο πλαίσιο αυτό οι Προτεινόμενες Δράσεις/Υποέργα είναι:

1. Ανάπτυξη Λιμένων / Μαρίνων

Εκπόνηση Αναπτυξιακών Σχεδίων (master plan και σχέδια εφαρμογής) για την ανάπτυξη του δημοτικού λιμένα σε Μαρίνα/Αλιευτικό Καταφύγιο, στο πλαίσιο ενός ευρύτερου εθνικού σχεδίου με ειδικές προβλέψεις ανά περιφέρεια, αναλόγως της υφιστάμενης και αναμενόμενης δυναμικής, σύμφωνα με τεκμηρίωση δεικτών ειδικής μελέτης σκοπιμότητας, κατά περίπτωση.

Υλοποίηση Έργων βελτίωσης ασφάλειας λιμένων και αλιευτικών καταφυγίων.

Υλοποίηση Έργων Διαμόρφωσης νέων λιμένων – Αναβάθμιση λιμενικών υποδομών – Υποδομές για Νέες Μαρίνες

Σχεδιασμός και Υλοποίηση εφαρμογών Smart Port

Δυνατότητα υλοποίησης των Αναπτυξιακών Έργων μέσω Δημοτικού Ταμείου/Γραφείου (Δήμου), είτε με συμμετοχή ιδιωτών μέσω διαφανών διαδικασιών αξιολόγησης και χρηματοδότησης (μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων). Η λειτουργία θα γίνεται σύμφωνα με το ειδικό κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας και διαμόρφωσης τιμών. Με την υλοποίηση της δράσης αναμένεται να δημιουργηθούν συνθήκες τοπικής ανάπτυξης, ενίσχυσης της τοπικής επιχειρηματικότητας λόγω αύξησης της τουριστικής κίνησης, αύξησης των θέσεων εργασίας, αύξησης του τοπικού ΑΕΠ, ενίσχυσης των δημοτικών εσόδων.

2. Ενίσχυση Ιαματικού Τουρισμού – Υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων ανάπτυξης δημοτικών ιαματικών πηγών

Εκπόνηση Αναπτυξιακών Σχεδίων (master plan και σχέδια εφαρμογής) για την ανάπτυξη της Δημοτικής Ιαματικής Πηγής σε Μονάδα Ιαματικού Τουρισμού.

Ολοκλήρωση / Υλοποίηση Έργων Αδειοδότησης της Πηγής και Υποδομών Ιαματικό
Υλοποίηση Έργων Διαμόρφωσης – Αναβάθμισης Υποδομών Ιαματικού Τουρισμού
Δυνατότητα υλοποίησης των Αναπτυξιακών Έργων μέσω του Δήμου/Δημοτικής επιχείρησης, είτε με συμμετοχή ιδιωτών μέσω διαφανών διαγωνιστικών διαδικασιών αξιολόγησης και χρηματοδότησης μέρους του κόστους με μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων. Στις περιπτώσεις αυτοί οι Δήμοι διατηρούν την κυριότητα, την άδεια χρήσης του ιαματικού πόρου/νερού και εισπράττουν από τον ιδιώτη μίσθωμα/έσοδο.

Αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση των Υποδομών, η ενίσχυση των δημοτικών εσόδων, η ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας, η ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος με ειδικό θεματικό τουρισμό, η ενίσχυση της εξωστρέφειας και η τοπική ανάπτυξη με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

3. Silver economy. Αξιοποίηση Δημοτικής περιουσίας και στρατόπεδα.

Η διαδικασία γήρανσης του πληθυσμού είναι πραγματική και επηρεάζει κάθε αγορά και βιομηχανία, όπως μεταξύ διαμονή στο σπίτι, αναψυχή. Όλες αυτές οι αγορές προσαρμόζονται ήδη σε διαδικασία γήρανσης.

Είτε μιλάμε για την γκρίζα οικονομία, τη γηράσκουσα οικονομία ή την Ασημένια Οικονομία, που αναφέρεται στην ηλικιακή ομάδα των ηλικιωμένων (γκρίζα μαλλιά), οι κυβερνήσεις και η τοπική αυτοδιοίκηση οφείλουν να σχεδιάσουν πολιτικές, προκειμένου να ανταποκριθούν στις γηράσκουσες ανάγκες του πληθυσμού. Το παγκόσμιο φαινόμενο της γήρανσης του πληθυσμού είναι μια πραγματική ευκαιρία για ανάπτυξη και απασχόληση. Ταυτόχρονα με τη γήρανση εξαπλώνεται σε μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού αυτού η άνοια, πιθανώς η ασθένεια του μέλλοντος.

Η πραγματικότητα στην Ελλάδα σήμερα είναι ότι οι ανάγκες αυτές καλύπτονται μόνο από κάποιους οίκους ευγηρίας, που όμως δύσκολα «συμπλέουν» με τις ελληνικές οικογενειακές παραδόσεις. Παράλληλα οι Δήμοι υλοποιούν όλο και λιγότερα προγράμματα για την τρίτη ηλικία μέσου του θεσμού των ΚΑΠΗ, ο οποίος έχει παρακμάσει.

Για τη βιώσιμη αντιμετώπιση των αναγκών αυτών προτείνεται η δημιουργία νέων Δομών Φιλοξενίας και Αναψυχής των ηλικιωμένων, μέσα στις πόλεις, αξιοποιώντας δημοτική περιουσία (οι Δήμοι διαθέτουν τουριστικά περίπτερα και ακίνητα σε περιοχές φυσικού κάλους) ή αξιοποιώντας κτιριακές υποδομές σε χώρους πρώην στρατοπέδων που ανήκουν στο ΤΕΘΑ.

Μέσα στους ελεγχόμενους αυτούς χώρους μπορούν να δημιουργηθούν αναβαθμισμένοι χώροι μόνιμης ή ημιμόνιμης διαμονής ηλικιωμένων, παράλληλα με τις αναβαθμισμένες δομές των ΚΑΠΗ. Σε κάποιες εξαιρετικές περιπτώσεις όπου τα ακίνητα βρίσκονται σε παραλίες ή ορεινούς προορισμούς, θα μπορούσαν να αποτελέσουν προορισμούς ωφελούμενων ηλικιωμένων από την ευρωπαϊκή αγορά, αντλώντας και τους κατάλληλους πόρους.

4. Ανάπτυξη θεματικών (ιστορικών και άλλων) πάρκων στη χώρα

Η Ελλάδα είναι γνωστό ότι βρίθει ιστορίας, μύθων, περιοχών φυσικού κάλους. Ο πολιτισμός και η ιστορία της είναι τα βασικά δομικά στοιχεία του brand name «Ελλάδα». Παρόλα αυτά, κατά κοινή ομολογία, δεν έχει κεφαλαιοποιήσει όλο αυτόν τον πλούτο. Κάποιες εξαιρέσεις θεματικών πάρκων (ιδιωτικών και δημόσιων) απλώς επιβεβαιώνουν τον κανόνα.

Στο κομμάτι αυτό μπορεί να αναπτυχθεί μία σημαντική συνέργεια ανάμεσα σε Δήμους και ιδιώτες για την αξιοποίηση των τοπικών πλεονεκτημάτων κάθε περιοχής μέσω θεματικών πάρκων όπως πχ. ο Όλυμπος και η ιστορία των Θεών του, η ελιά και η παραγωγή του λαδιού στην Πελοπόννησο, ο Μινωικός πολιτισμός στην Κρήτη, τα γαλακτοκομικά της Ηπείρου κλπ.

Προτείνεται λοιπόν

Η Εκπόνηση Αναπτυξιακών Σχεδίων (master plan και σχέδια εφαρμογής) για την ανάπτυξη θεματικών πάρκων σε συγκεκριμένες περιοχές.

Ο Σχεδιασμός και Υλοποίηση Έργων Αδειοδότησης .

Η Υλοποίηση Έργων Διαμόρφωσης Θεματικών Πάρκων .

Δυνατότητα υλοποίησης των Αναπτυξιακών Έργων με τη συμμετοχή ιδιωτών μέσω διαφανών διαγωνιστικών διαδικασιών αξιολόγησης και χρηματοδότησης μέρους του κόστους με μόχλευση ιδιωτικών κεφαλαίων.

Αναμενόμενα αποτελέσματα είναι η βελτίωση των Υποδομών, η ενίσχυση των δημοτικών εσόδων, η ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας (εστίαση και λοιπές υποστηρικτικές υπηρεσίες), η ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος με ειδικό θεματικό τουρισμό, η ενίσχυση της εξωστρέφειας και η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, και γενικότερα η τοπική ανάπτυξη με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

5. Ενίσχυση Ειδικού Θεματικού Τουρισμού – Υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων ανάπτυξης κοινού σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού κάλους

Εκπόνηση Αναπτυξιακών Σχεδίων (master plan και σχέδια εφαρμογής) για την ανάπτυξη συγκεκριμένων περιοχών

Υλοποίηση Έργων Διαμόρφωσης Ειδικών Θεματικών «Πάρκων»

Η χρηματοδότηση σχεδίων ανάπτυξης προστατευόμενων περιοχών μπορεί να αποτελέσει σημαντική αναπτυξιακή πρωτοβουλία. Η χώρα έχει μεγάλο πλούτο περιοχών φυσικού κάλους και βιοποικιλότητας, όπου ορθά υπάρχει αυστηρά πλαίσια δράσης, προκειμένου για την προστασία τους.

Η χρηματοδότηση εγκεκριμένων δράσεων, ειδικών μονοπατιών, ανάδειξης παλαιών γεφυριών, δημιουργίας καταδυτικών πάρκων, προστασίας αμμοθινών, αλλά και ειδικών θεματικών πάρκων στα όρια των προστατευόμενων περιοχών, κ.α. σε συμμόρφωση με το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο αναφοράς, θα επιτρέψει την προσέλκυση κοινού ειδικού ενδιαφέροντος, σύμφωνα με την αντίστοιχη φέρουσα ικανότητα κάθε τόπου.

Οι συγκεκριμένες δράσεις θα ενισχύσουν την τοπική ανάπτυξη, θα δημιουργήσουν συνθήκες ανάπτυξης επιχειρηματικότητας στην ευρύτερη περιοχή (που θα μπορεί να χρηματοδοτηθεί από άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία), με αποτέλεσμα τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την αύξηση του τοπικού ΑΕΠ, και την ενίσχυση των δημοτικών εσόδων

Εκτιμώμενο κόστος: 0,5 – 1 δις. €

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2-3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ – Π.χ. συμμετοχή ιδιωτών/μόχλευση κεφαλαίων-ΣΔΙΤ για την ανάπτυξη και λειτουργία Λιμένων/Μαρίνων

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Απαιτείται η Απλοποίηση διαδικασιών παραχώρησης ορφανών λιμένων ή λιμένων διαχείρισης από κεντρικούς Οργανισμούς στους Δήμους

Αριθμός: ΚΕΔΕ-INFRASTRUCTURE -1

Τίτλος: Καλύτερες Υποδομές, Προσβάσιμες Πόλεις

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού, ΔΕΥΑ, Νομικά Πρόσωπα ΟΤΑ Α' Βαθμού, Σύνδεσμοι ΟΤΑ Α' Βαθμού, Δίκτυα Διανομής

Άξονας ανάπτυξης: Infrastructure // Green // Digital

Στρατηγική προτεραιότητα: Develop energy infrastructure and interconnect networks, improve water and waste management, Upgrade road and rail network, multi-modal urban mobility, as well as ports and airports // Natural gas networks.

Περιγραφή: Η προτεινόμενη Δράση αφορά τη δημιουργία και ενίσχυση των δημοτικών Υποδομών, με τη χρηματοδότηση έργων που θα βελτιώσουν το βιοτικό επίπεδο. Οι ανάγκες κάθε πόλης/δήμου διαφοροποιούνται, όμως υπάρχουν συγκεκριμένα έργα υποδομών που αποτελούν ανάγκη για τους περισσότερους δήμους της χώρας και μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνο από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης. Ανάλογα με τις συνθήκες κάθε δήμου, θα διαφοροποιείται το μίγμα των προτεινόμενων Δράσεων Προτεινόμενες Δράσεις/Υποέργα:

Προστασία Υδατικών Ισοζυγίων με χρήση ψηφιακών μετρητών

Τα δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης, είτε ανήκουν στους Δήμους/ΔΕΥΑ (σε όλη τη χώρα πλην Αθήνας και Θεσσαλονίκης), είτε σε ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ, έχουν τεράστιες απώλειες από διαρροές και κλοπές που ξεπερνούν του 50%. Αντίστοιχα μεγάλη είναι η κατανάλωση ενέργειας για την άντληση και επεξεργασία του νερού καθώς και η περιβαλλοντική ζημιά από την αλόγιστη χρήση του. Σε αρκετά σημεία της χώρας έχουν αναπτυχθεί πιλοτικά προγράμματα με τοποθέτηση ψηφιακών μετρητών, ζωνοποίηση δικτύων και εξαγωγή υδατικών ισοζυγίων που περιορίζουν αυτές τις απώλειες σημαντικά.

Χρηματοδότηση Συστημάτων Ψηφιακών Μετρητών για τα δίκτυα Ύδρευσης. Με τη χρήση νέων ασύρματων ψηφιακών μετρητών πάνω από δίκτυα NBIoT/LORA/WiFi δίνεται η δυνατότητα αυτοματοποιημένης παρακολούθησης των πραγματικών καταναλώσεων, ενώ η παράλληλα τοποθετώντας σε κεντρικούς αγωγούς μεγαλύτερους μετρητές, να εντοπίσουμε διαρροές και να τις εξαλείψουμε. Παράλληλα, μέσω εφαρμογών ο καταναλωτής μπορεί να έχει πλήρη εικόνα των καταναλώσεων που έχει αλλά και να προλάβει διαρροές, θέτοντας όρια κατανάλωσης, ειδικά σε περιόδους που απουσιάζει από το σπίτι/επιχείρηση.

Τέλος με την τοποθέτησή τους, οι οργανισμοί ύδρευσης (ΔΕΥΑ κλπ) θα μπορούν να προβαίνουν πολύ πιο άμεσα και χωρίς λάθη στην τιμολόγηση των καταναλώσεων.

Επέκταση δικτύου Φυσικού Αερίου σε όλους του Δήμους της Χώρας

Χρηματοδότηση της Επέκτασης του Δικτύου Διανομής Αερίου στις πόλεις της χώρας
Ήδη κατόπιν έγκρισης από τη ΡΑΕ, η θυγατρική της ΔΕΠΑ Υποδομών, ΔΕΔΑ (Δημόσια
Επιχείρηση Δικτύων Διανομής) προβλέπεται στην επόμενη πενταετία να παρέχει φυσικό
αέριο σε 34 πόλεις της Ελλάδας, επενδύοντας 270 εκατ. ευρώ. Παράλληλα κατά την
περίοδο 2020-2024 προβλέπεται η κατασκευή νέων δικτύων χαμηλής πίεσης μήκους 610
χιλιομέτρων σε Δήμους της Αττικής από την Εταιρεία Διανομής Αερίου Αττικής.
Η χρηματοδότηση της επέκτασης Δικτύου Φυσικού Αερίου θα συνεισφέρει στην
ποιότητα ζωής, το περιβαλλοντικό ισοζύγιο, την ελάφρυνση των νοικοκυριών και την
μείωση του κόστους λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που
δραστηριοποιούνται τοπικά.

Εθνική στρατηγική για πόλεις χωρίς λακκούβες: Ανακατασκευή Δρόμων στις Πόλεις

Οι δρόμοι των πόλεων μας είναι από κακοί έως επικίνδυνοι λόγω των συνεχών και
πολλές φορές χωρίς προγραμματισμό εργασιών στις οποίες οφείλεται το μεγαλύτερο
ποσοστό των λακκουβών.

Πολύ συχνά οι Δήμοι ανακατασκευάζουν δρόμους οι οποίοι, μέσα σε λίγες εβδομάδες ή
μήνες σκάβονται από την Εταιρεία Διανομής Αερίου (και άλλες υπηρεσίες. Η κατάσταση
αυτή επιδεινώνεται ειδικά σε περιπτώσεις πόλεων όπου αναπτύσσεται το δίκτυο
φυσικού αερίου. Η ανάπτυξη του δικτύου γίνεται χωρίς προγραμματισμό, αφού
εξαρτάται από τις αιτήσεις σύνδεσης ανά περιοχή και την πληρωμή αυτών.

Προτείνεται η θεσμοθέτηση ενός χρονικού προγραμματισμού που θα πρέπει να τηρείται
από τις εταιρίες Ανάπτυξης Δικτύων (Φυσικού Αερίου, Οπτικών Ινών κλπ) και η
χρηματοδότηση των παροχών/συνδέσεων από τον κεντρικό αγωγό έως το όριο της
κάθε ιδιοκτησίας.

Κεντρικό Έργο θα αποτελέσει ο σχεδιασμός και η χρηματοδότηση Έργων
Ανακατασκευής των δρόμων στις πόλεις (Οριζόντιο Έργο)

Προτείνεται επίσης η δημιουργία ενός νέου θεσμικό πλαισίου που θα αποτρέπει
οποιοδήποτε Οργανισμό Κοινής Ωφέλειας να επεμβαίνει στα οδοστρώματα χωρίς
προγραμματισμό και συνεννόηση με τον Δήμο (που είναι υπεύθυνος για τη συντήρηση
και λειτουργία των υποδομών).

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η απαιτούμενη ασφάλεια για τις εντός πόλεις
μετακινήσεις για πεζούς, δίτροχα και λοιπά οχήματα, πιο ήσυχες διελεύσεις και συνεπώς
καλύτερη ποιότητα ζωής και μείωση λειτουργικού κόστους για τις Δημοτικές Υπηρεσίες

Αναβάθμιση Οδικών Αξόνων Νήσων

Νέοι οδικοί άξονες

Βελτίωση κεντρικών οδικών αρτηριών στα νησιά – άρση επικινδυνότητας επικίνδυνων
σημείων

Υλοποίηση προτάσεων ΣΒΑΚ νησιωτικών Δήμων

Βελτίωση προσβάσεων σε παραλίες, αρχαιολογικούς χώρους, τουριστικές περιοχές

Παρακαμπτήριες οδοί μειζόνων νησιωτικών οικισμών

Αύξηση οδικής ασφάλειας

Βελτίωση Δημοτικών Υποδομών για την ενίσχυση της Προσβασιμότητας ΑμεΑ

Προτείνεται η χρηματοδότηση έργων Βελτίωσης των Δημοτικών Υποδομών για την ενίσχυση της προσβασιμότητάς τους από ΑμεΑ

Σημειώνεται ότι βάσει εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας (άρθρο 26 του Νέου Οικοδομικού

Κανονισμού, κοινοτικής οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ΥΑ 52907/2009 «Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών» (Β2621) και της ΥΑ

ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 «Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία») πρέπει εντός πολύ σύντομης χρονικής προθεσμίας όλα τα δημόσια κτίρια να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις και να γίνουν προσβάσιμα σε ΑμεΑ, διαφορετικά δεν θα είναι νόμιμη η χρήση και λειτουργία τους.

Εκτιμώμενο κόστος: 1-1,2 δις. Ευρώ (ενδεικτικά 1.500.000€/10.000 καταναλωτές για τα Υδατικά Ισοζύγια / 10.000.000€/50.000 κατοίκους για την Ανακατασκευή Δρόμων στις πόλεις, 300 εκατ. για Επέκταση Φ.Α.)

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2021

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2-3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Οι χρονοβόρες διαδικασίες προμηθειών / Επίκειται εκσυγχρονισμός του καθεστώτος των δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412//2016, ΦΕΚ 147 Α'). Ασαφές Νομοθετικό Πλαίσιο για τον προγραμματισμό και τις Υποχρεώσεις των Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας για έργα επέκτασης ή/και συντήρησης. Απαιτείται νομοθετική ρύθμιση.

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Χ. Πισσαρίδη)

Αριθμός: ΚΕΔΕ-INFRASTRUCTURE -2

Τίτλος: Ανθεκτικές Πόλεις, με ισχυρή Πολιτική Προστασία

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού

Άξονας ανάπτυξης: Infrastructure // Green // Digital

Στρατηγική προτεραιότητα: Develop energy infrastructure and interconnect networks, improve water and waste management, Upgrade road and rail network, multi-modal urban mobility, as well as ports and airports / Smart cities & digital transformation for municipalities / improve connectivity.

Περιγραφή: Η προτεινόμενη Δράση αφορά τη δημιουργία και την ενίσχυση των δημοτικών Υποδομών, με τη χρηματοδότηση έργων που θα βελτιώσουν την ανθεκτικότητα των πόλεων. Η υλοποίηση των Δράσεων/Εργων θα συνεισφέρει στην βελτίωση των μηχανισμών Πολιτικής Προστασίας, και θα ενισχύσει την ικανότητα των πόλεων να αντιμετωπίσουν προκλήσεις και μελλοντικά προβλήματα στα συστήματά τους και τις υποδομές τους από έκτακτες καταστάσεις.

Προτεινόμενες Δράσεις/Υποέργα:

1. Αναπροσαρμογή δικτύων όμβριων στην κλιματική αλλαγή και πρόληψη πλημμυρικών φαινομένων εγκατάσταση Συστημάτων Παρακολούθησης με αξιοποίηση IoT και ΑΙ

Η διαχείριση των όμβριων υδάτων είναι ένα θέμα που αντιμετωπίζεται ως δευτερεύουσας σημασίας στις πόλεις μας σε σχέση με τη διαχείριση λυμάτων ή τη διαχείριση αντιπλημμυρικών έργων. Όμως τα δίκτυα όμβριων των πόλεών μας έχουν κατασκευαστεί με παροχικά στοιχεία βροχοπτώσεων προηγούμενων δεκαετιών. Πλέον όλο και πιο συχνά, παρατηρείται το φαινόμενο τα δίκτυα αυτά να μην μπορούν να απορροφήσουν τον όγκο των υδάτων, αφού λόγω της κλιματικής αλλαγής οι βροχοπτώσεις έχουν γίνει λιγότερο συχνές αλλά με μεγαλύτερες ποσότητες νερού. Το αποτέλεσμα αυτού του είδους της βροχόπτωσης σε συνδυασμό με την μορφολογία του τόπου είναι η δημιουργία χειμάρρων/ρεμάτων νερού υπερβολικά μεγάλης ποσότητας με ακανόνιστη ροή μέσα στην ίδια την πόλη, δημιουργώντας τεράστια προβλήματα και καταστροφές στις ελληνικές πόλεις.

Άμεση είναι η ανάγκη **ανακατασκευής των βασικών συλλεκτήριων αγωγών όμβριων** των πόλεών μας με στόχο την αποφυγή πλημμυρικών φαινομένων, που έχουν τεράστιες αρνητικές συνέπειες για τις δημόσιες και ιδιωτικές περιουσίες, ενώ αποτελούν και τεράστιο πλήγμα για την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος. Οι έντονες καιρικές διακυμάνσεις των τελευταίων ετών έχουν συντελέσει και σε έντονα πλημμυρικά φαινόμενα με ανθρώπινα θύματα.

Η δράση θα πρέπει να συνοδεύεται με την **τοποθέτηση Συστήματος Αισθητήρων σε**

κοντινούς στις πόλεις χείμαρρους και ποτάμια και σε κρίσιμα σημεία, προκειμένου, μέσω της ποσοστιαίας αύξησης της στάθμης των υδάτων αλλά και των μετεωρολογικών προβλέψεων, να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας. Το Δίκτυο των αισθητήρων μπορεί να **είναι διασυνδεδεμένο ανά περιοχή, έτσι ώστε, με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης να μπορούν** να προκύψουν άμεσα συμπεράσματα για το σύνολο της κάθε λεκάνης απορροής και για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων. Με την υλοποίηση του μέτρου αυτού, ενισχύονται οι υποδομές και ο μηχανισμός πολιτικής προστασίας, μειώνεται ο κίνδυνος καταστροφής δημόσιων και ιδιωτικών περιουσιών αλλά κυρίως μειώνεται ο κίνδυνος ανθρώπινων θυμάτων (ειδικά σε περιπτώσεις θεομηνιών).

2. Αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών - Ολοκληρωμένα Έργα Σταθεροποίησης και Αντιμετώπισης Κατολισθήσεων.

Η αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών αποτελεί προτεραιότητα της Εθνικής Στρατηγικής. Έμφαση δίνεται στον μετριασμό και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στις φυσικές καταστροφές.

Πολύ σοβαρές καταστροφές από κατολισθητικά φαινόμενα καταγράφονται σε όλη την Επικράτεια, ενώ την τελευταία δεκαετία ο μεγαλύτερος αριθμός καταγράφεται σε ορεινές περιοχές. Τα κατολισθητικά φαινόμενα επηρεάζουν κυρίως κατοικημένες περιοχές και οδικούς άξονες ενώ και πολλές περιπτώσεις παράκτιων περιοχών και τουριστικών εγκαταστάσεων.

Το κύριο έναυσμα εκδήλωσης των φαινομένων είναι οι έντονες και παρατεταμένες βροχοπτώσεις, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις και η σεισμική δραστηριότητα. Τα κατολισθητικά φαινόμενα κατατάσσονται σε καταπτώσεις βράχων, περιστροφικές κατολισθήσεις, ερπυσμούς και σύνθετες μετακινήσεις εδαφικών και βραχωδών μαζών. Για την μείωση των φυσικών καταστροφών και των κατολισθητικών φαινομένων, προτείνεται η υλοποίηση **Ολοκληρωμένων Έργων Σταθεροποίησης και Αντιμετώπισης Κατολισθήσεων.**

Η δράση περιλαμβάνει την εκπόνηση εξειδικευμένων μελετών (τοπογραφικές, γεωλογικές, γεωτεχνικές και υδραυλικές μελέτες) για τον σχεδιασμό των κατάλληλων έργων σταθεροποίησης και αντιμετώπισης των κατολισθήσεων.

Κατασκευή Ολοκληρωμένων Έργων Σταθεροποίησης και Αντιμετώπισης Κατολισθήσεων -λύσεις για την σταθεροποίηση των κατολισθητικών φαινομένων (έργα αποστράγγισης, τοίχοι αντιστήριξης) με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον.

Σε κάποιες από τις περιπτώσεις θα πρέπει να γίνουν μελέτες σκοπιμότητας για την πιθανή ανάγκη μετακίνησης κατοικημένων περιοχών ή τη χάραξη νέων οδικών αξόνων εφόσον κριθεί αναγκαίο από την εκπόνηση των μελετών

3. Ολοκληρωμένα Έργα Αντιμετώπισης της Διάβρωσης των Ακτών

Η χώρα μας περιβάλλεται από πολύ μεγάλο μήκος ακτών συγκριτικά με την επιφάνειά της, και κατατάσσεται στην 4η θέση μετά την Ισλανδία, τη Μ. Βρετανία και τη Νορβηγία ως προς το ποσοστό ακτογραμμής/περίμετρο (93%). Τα τελευταία χρόνια η παράκτια ζώνη πιέζεται από περιβαλλοντικούς παράγοντες, με σημαντικότερο το πρόβλημα της

διάβρωσης των ακτών. Το πρόβλημα εντείνεται λόγω της κλιματικής αλλαγής, που επηρεάζει και τη λειτουργία των λιμενικών και παράκτιων τεχνικών έργων τα οποία χρήζουν πλέον επανασχεδιασμού / αναβάθμισης. Για μία χώρα όπως η Ελλάδα που οι παράκτιες περιοχές αποτελούν τις βασικές περιοχές, το πρόβλημα είναι εξαιρετικά σημαντικό και για την τοπική ανάπτυξη.

Η διάβρωση των ακτών πολλές φορές οφείλεται σε ανθρώπινα σφάλματα, όμως πλέον η κλιματική αλλαγή αποτελεί το βασικότερο παράγοντα επιδείνωσης του φαινομένου. Η επιδείνωση αυτή μπορεί να οφείλεται σε μεταβολή στη συχνότητα εμφάνισης και έντασης των ανέμων, στην εμφάνιση μεγάλου ύψους κυματισμών, στην αύξηση της μέσης στάθμης της θάλασσας καθώς και στις μεταβολές στην ένταση και συχνότητα βροχοπτώσεων.

Για την αντιμετώπιση του Προβλήματος απαιτείται μελέτη των αιτιών που επιτείνουν την διάβρωση των ακτών, και στη συνέχεια σχεδιασμός και μελέτη των απαραίτητων επεμβάσεων-έργων – Ατμομηχανική Μελέτη. Οι απαραίτητες επεμβάσεις που θα προταθούν μπορούν να αφορούν την κατασκευή “σκληρών” επεμβατικών μεθόδων, την κατασκευή “ήπιων” επεμβατικών μεθόδων π.χ. από φυσικούς ογκολίθους ή με γαιοσωλήνες από τεχνητό υφαντό γεωύφασμα υψηλής αντοχής με άμμο, “ήπιες” επεμβάσεις π.χ. με τη μέθοδο της τεχνητής ανάπλασης της ακτής με άμμο ή συνδυασμό τεχνητής ανάπλασης και βυθισμένων πλευρικών ή παράλληλων στην ακτή προβόλων, συμπληρωματικά έργα (π.χ. πλευρικοί πρόβολοι / κυματοθραύστες βυθισμένοι παράλληλα στην ακτή) καθώς και σύστημα αισθητήρων και Τεχνητής Νοημοσύνης για τη λήψη των σωστών αποφάσεων.

4. Ενίσχυση Υποδομών Πολιτικής Προστασίας και Δημιουργία Διαδημοτικών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας

Οι έκτακτες συνθήκες απαιτούν την ύπαρξη καλά οργανωμένων, στελεχωμένων και επανδρωμένων Τοπικών Μονάδων Πολιτικής Προστασίας, με διαδημοτικό πεδίο δράσης.

Προτείνεται η Δημιουργία Διαδημοτικών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα (Νομό). Το κάθε Διαδημοτικό Επιχειρησιακό Κέντρο θα αποτελεί επικοινωνιακό κόμβο του ενιαίου εθνικού δικτύου της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Έτσι προτείνεται η Υλοποίηση Δράσεων που θα δημιουργήσουν Τοπικούς/Διαδημοτικούς Κόμβους, οι οποίοι θα συνδέονται με το αντίστοιχο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Κέντρο Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.ΚΕ.Π.Π.). Ο κάθε κόμβος (Διαδημοτικό Κέντρο) θα αποτελεί όργανο των Τοπικών Επιχειρησιακών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Τ.Ε.Σ.Ο.Π.Π.) των Δήμων της Περιφερειακής Ενότητας (άρθρα 11 έως 18, Ν.4662/2020) και θα αποτελεί αυτοτελή οργανική μονάδα του Δήμου που είναι η πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας.

Τέλος η δράση θα πρέπει να περιλαμβάνει και Ενέργειες Εκπαίδευσης – Κατάρτισης Στελεχών, Αιρετών και Εθελοντών.

Το έργο ενισχύει την Ανθεκτικότητα (Resiliency) των Υποδομών της χώρας και αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις της Κλιματικής Αλλαγής.

Εκτιμώμενο κόστος: 1- 1,2 δισ. Ευρώ (ενδεικτικά : 5.000.000€/50.000 κατοίκους για δίκτυα Όμβριων)

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2022

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 2-3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Οι χρονοβόρες διαδικασίες προμηθειών / Επίκειται εκσυγχρονισμός του καθεστώτος των δημοσίων συμβάσεων (Ν.4412//2016, ΦΕΚ 147 Α'). **Ανάγκη για χρηματοδότηση** της λειτουργίας των Διαδημοτικών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας - ένταξη ως πρόσθετο εξειδικευμένο ποσό στους Κ.Α.Π. της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης. **Ανάγκη για Νομοθετική Ρύθμιση** – Υπουργείο Εσωτερικών – Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης – ΥΠΡΟΠΟ (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας)

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: Ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις», Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Χ. Πισσαρίδη)

Αριθμός: ΚΕΔΕ-INFRASTRUCTURE-3

Τίτλος: Νέοι υποδοχείς επιχειρηματικότητας. Η Ελλάδα μετά τους νέους οδικούς και σιδηροδρομικούς άξονες.

Υπεύθυνος: ΚΕΔΕ / ΟΤΑ Α' Βαθμού, Σύνδεσμοι ΟΤΑ Α' Βαθμού / ΟΑΕΔ

Άξονας ανάπτυξης: Infrastructure // Employment

Στρατηγική προτεραιότητα: Enhance regional growth and reduce regional disparities // Upgrade road and rail network.

Περιγραφή: Οι νέοι οδικοί άξονες της χώρας καθώς και η αναβάθμιση των σιδηροδρομικών δικτύων μπορούν να **αλλάξουν τον χάρτη της απασχόλησης** και να δημιουργήσουν συνθήκες τοπικής ανάπτυξης.

Το μόνο που απαιτείται είναι να ξαναδούμε τα σημεία ενδιαφέροντος, εκεί που δημιουργείται **νέα δυναμική** λόγω γειτνίασης με πανεπιστήμια, λιμάνια, νέους άξονες, επάρκεια ενέργειας, υποδοχείς μονάδων βιολογικού καθαρισμού, αλλά και νέων ευκαιριών σε παραγωγικό, μεταποιητικό και εμπορικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται μία οριζόντια δράση για το Σχεδιασμό και τη Δημιουργία νέων βιοτεχνικών και βιομηχανικών περιοχών. Οι περιοχές αυτές θα αποτελέσουν νέους υποδοχείς επιχειρηματικότητας με σεβασμό στο περιβάλλον, και με έμφαση στην **πράσινη επιχειρηματικότητα** (π.χ. παραγωγή τεχνογνωσίας για ΑΠΕ - κατασκευή συσσωρευτών), την καινοτομία και τις τεχνολογίες IoT και AI, την αγροτική παραγωγή, και την **γαλάζια οικονομία**, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους.

Η ανάπτυξη των περιοχών αυτών θα γίνει προσελκύοντας **ιδιωτικές επενδύσεις** από την Ελλάδα αλλά κυρίως από το **εξωτερικό**. Απαιτείται η **θέσπιση ειδικών κινήτρων σε επιχειρήσεις του εξωτερικού**, προκειμένου να δημιουργήσουν R&D τμήματα και επενδύσουν στην Ελλάδα χωρίς χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες, αξιοποιώντας τις ειδικά κατασκευασμένες υποδομές που θα γίνουν (π.χ. νέα logistic centers)

Απαιτείται επίσης η **θέσπιση κινήτρων για υφιστάμενες -κυρίως ελληνικές- επιχειρήσεις για μεταστέγαση, εκσυγχρονισμό και επέκταση** των δραστηριοτήτων τους

Για την υλοποίηση της Δράσης απαιτείται η **Χρηματοδότηση των Αναγκαίων Απαλλοτριώσεων** από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Η **δημιουργία και λειτουργία τέτοιων Περιοχών** μπορεί να συντελέσει ουσιαστικά στην αποκέντρωση, στην ανάπτυξη τοπικών περιοχών σε διάφορα σημεία της χώρας, να ξαναδώσει ζωή στην υπόλοιπη χώρα και να συντελέσει στη δημιουργία πολλών νέων,

βιώσιμων θέσεων εργασίας.

Προτείνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση **προγραμμάτων 12μηνης τουλάχιστον επιδότησης** της εργασίας, υλοποίησης προγραμμάτων με **ποσόστωση 40% για κάθε φύλο να δοθούν επιπλέον κίνητρα για την απασχόληση των γυναικών**, και ειδικών προγραμμάτων επιδότησης της απασχόλησης για νέους κάτω των 30 .

Παράλληλα, προτείνεται ο σχεδιασμός, από τα τοπικά κέντρα του ΟΑΕΔ, ειδικών προγραμμάτων επιμόρφωσης ανάλογα με τον χαρακτήρα/εξειδίκευση που κάθε μία τέτοια περιοχή θα έχει.

Η δράση μπορεί να συνδυαστεί και με τη δημιουργία παιδικών, βρεφικών σταθμών και νηπιαγωγείων στην ευρύτερη περιοχή, δηλαδή τη δημιουργία υποδομών που θα διευκολύνουν την απασχόληση των γυναικών.

Εκτιμώμενο κόστος: 500 εκατ. € (30.000.000€/ανά Περιφέρεια-περιοχή)

Πιθανή ημερομηνία συμβασιοποίησης: 2022

Εκτιμώμενος χρόνος υλοποίησης: 3 χρόνια

Κινητοποίηση πόρων ιδιωτικού τομέα: ΝΑΙ

Υπάρχει τεχνική έκθεση: ΟΧΙ

Διαδικασία που πιθανά να εμποδίσει ή καθυστερήσει την υλοποίηση: Ανάγκη άμεσων απαλλοτριώσεων – θεσμοθέτηση κινήτρων

Συναρτώμενη μεταρρύθμιση: Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Χ. Πισσαρίδη)